

דיני ממונות בשלשה פרק ראשון סנהדרין יג.

רבי יוסי אומר אחד ועשרים יום. אם כריך להשלים כ"א יום מחודש תשרי על תקופת תמוז שנתקופת תשרי נופלת כ"ב מעברין ומוסיפין חודש אחד ודוחין את המועדות כדי שתקדים תקופת תשרי לחג אבל אם הייתה תקופת תשרי נופלת כ"א דהיינו יום אחד בתוך חולו של מועד אין מעברין: **הג האסיף.** זמן

(א) [מסופ' פ"ב ע"ג], (ב) [רש"ש תמ"ז, ג], (ג) ליקבל כל"י (רש"ל, ד) [נ"ל] ישמעאל,

תורה אור השלם

1. והג שבעת חגי השנה לך בכורין קציר חטים והג האסיף תקופת השנה: שמות לך כב

גליון הש"ס

גמ' פר שבב כולו הג בעי' עיין טורי א"ח חגיגה דף י"ז ע"ב ד"ה אר"י:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ששה עשר לפני ו' ששה עשר מימי ניסן ומקופת:

מוסף רש"י

יום תקופה גומר כ"ו. ראה רש"י בשמ"ד ד' ע"ד נלפן.

האסיף שבחג דהיינו חולו של חג שיכול לאסוף בו דבר האצד השמר שיהא בתקופת שנה הנכנסת ולא בתוך תקופת תמוז שהיא משנה שעברה. ר' יהודה סבר כולו חג בעיניו כלומר כל חולו של מועד בעיניו בתקופת חדשה הלכן כשתקופת תמוז חסירה ששה עשר הרי יום אחד מחולו של מועד נמשך לתוכה דחמשה עשר יום טוב ויום ששה עשר חולו של מועד אבל אם הייתה תקופת תשרי נופלת בי"ז ע"ז הרי כל חולו של מועד בתקופת חדשה ואין מעברין. ר' יוסי אומר מקלת חולו של מועד בעיניו בתקופת חדשה הלכן כשתקופת תשרי נופלת בי"ז ע"ז כ"ב שהוא יום טוב האחרון מעברין את השנה ודוחין את המועדות כדי להקדים תקופת חג אבל אם חסר רואין בית דין באחד שנתפול תקופת תשרי בי"ז ע"ז כ"א שהוא שביעי של ערבה דאיכא מקלת חולו של מועד בתקופת חדשה אין מעברין. ולמעבריה לאולו ולדחיהי למועד חד יומא ואיכא ל' יהודה כוליה חג ולרבי יוסי מקלת חג כדפרכיין לקמן [ע"ג] גבי תקופת ניסן וליעבריה לאדר לא אפשר משום דלא מיקלט לן תשרי זיומא דחזיא אי מיעברין לאולו דהא מעיקרא מסדרין לירחי דסיפוא כי היכי דלא ליקלט תשרי באד"ו משום דאתו תרי שבי נדקדי ומשום שביעי של ערבה דלא ליקלעו צצבת וכדאמרין התם (ר"ה דף י"ג): מימות עזרא ואילך לא מנינו אולו משעבר דלא אינטריך דמעיקרא סדרין לירחי דלא ליקלט באד"ו ואי ניטריך לעבורי מיקלקל

ורבי יוסי סבר מקצת חג בעיניו. פי' בקונטרס לילכת למיפקר וליעבריה לאולו ד"כ מיקלט תשרי באד"ו ודוקא לאחרים דקיימי בתקופת ניסן הוא דפריך לקמן וליעבריה לאדר משום דמנינן בקייטא לחסר חד ירחא טפי מכסדרן ויחזור תשרי לדוכמיה בי"ז הגון ור"ת מפרש דלקמן פריך לכולהו תנאי דאשכחנא כמה תנאי דלא חיישי לאד"ו כי הויא דס"פ אלו קשרים (שבת דף ק"ג.) דחלבי צצבת קריבים בי"ז הכפורים דפליגי בה רבי (ז' שמעון) ור"ע וכי משני מלמעלה למטה קא חשיב ה"ה נמי לכולהו דצ"כ פ' החליל (סוכה דף נ"ד): לא אשכח תנאי מ"ק ורבי יהודה ור' יוסי ור"ש וקשה דלא יתכן לפרש כן מילתא דר' יוסי דקתי ט"ז לפני הפסח מעברין ט"ז לפני החג אין מעברין ועוד דצ"כ פ' החליל (סוכה דף נ"ד): לא אשכח תנאי דאמאי כוונתיה מנתין דחלבי צצבת קריבים בי"ז הכפורים אלא אמריס ועוד דרבינא דמנני לעולם אחרים בתשרי קיימי משמע דלתא לשנויי דלא תיקשי וליעברו לאדר ולא כריכתו למימר מלמעלה למטה קחשיב ומיהו גס לפירוש הקונטרס ל"ל ע"כ דרבינא לא מירין כלום מקושא דליעבריה לאדר דהא אליבא דאחרים קיימא דלא חיישי לאד"ו וזריך נמי לומר לדידיה דמלמעלה למטה קחשיב ומיהו טעמא נמי צננס דחק בקונטרס לפרש דמעברין לאדר ספיר משום דאפשר לתקוי תשרי צמד מירחי קייטא דלא כריך לעטע זה כיון דאליבא דאחרים קיימי ואין להקשות דהשתא נמי כי נעצר חדש שלם מיקלט תשרי באד"ו למאן דלמיר דחודש העיצור כ"ט יום דהא אפשר לתקויי מחד ירחי קייטא למלאות חד טפי מכסדרן וכן למאן דלמיר ל' יום לחסר חד מירחי קייטא:

רבי יוסי אומר אחד ועשרים יום ושניהם מקרא אחד דרישו י' חג האסיף תקופת השנה *מר סבר כוליה חג בעיניו בתקופה חדשה ומר סבר מקצת חג בעיניו בתקופה חדשה מאי קא סברי אי קסברי יום תקופה גומר בלאו הכי נמי לא למ"ד כוליה חג איכא ולא למאן דאמר מקצת חג איכא אלא קסברי יום תקופה מתחיל מיתיבי יום תקופה גומר דברי רבי יהודה רבי יוסי אומר יום תקופה מתחיל ויעוד תניא א"י מעברין את השנה אלא א"כ היתה תקופה חסירה רובו של חודש וכמה רובו של חדש ששה עשר יום ר' יהודה אומר שתי ידות בחודש וכמה שתי עשר לפני הפסח מעברין ששה עשר לפני החג אין מעברין ר"ש אומר אף ששה עשר לפני החג מעברין אחרים אומרים מיעוטו וכמה מיעוטו ארבעה עשר יום קשיא אמר מר רבי יהודה אומר שתי ידות בחודש עשרים יום רבי יוסי אומר מחשבין ששה עשר לפני יתורה יום תקופה גומר ויום תקופה מתחיל איכא בנייהו אמר מר ששה עשר לפני החג אין מעברין אלא לרבי יוסי ששה עשר לפני החג הוא דלא הא שיבסר ותמניסר מעברין והאמר ששה עשר לפני הפסח אין בעידי לא לא אידי ואידי אין מעברין ואידי דתנא רישא ששה עשר לפני הפסח תנא נמי ששה עשר לפני החג ר"ש אומר אף ששה עשר לפני החג מעברין היינו תנא קמא איכא

מקלת חג ואפילו נופלת תקופת ניסן צ"ט זניסן או בתחילת היום או צצבת שעות בי"ז מיקלט נמי תקופת תשרי כ"ב צצבת שהרי יש בין תקופה לתקופה ל"א יום ו' שעות ומחצה אלא דכי נפלה תקופת ניסן צ"ט פסיקא ליה דלעולם מעברין אבל צ"ט אס בתחילת היללה נופלת או בחצי היללה אין מעברין ומשם ואילך מעברין: איכא

מקלת חג ואפילו נופלת צ"ב וליכא אפילו זניסן זניסן או צצבת שעות בי"ז מיקלט נמי תקופת תשרי כ"ב צצבת שהרי יש בין תקופה לתקופה ל"א יום ו' שעות ומחצה אלא דכי נפלה תקופת ניסן צ"ט פסיקא ליה דלעולם מעברין אבל צ"ט אס בתחילת היללה נופלת או בחצי היללה אין מעברין ומשם ואילך מעברין: איכא

מקלת חג ואפילו נופלת צ"ב וליכא אפילו זניסן זניסן או צצבת שעות בי"ז מיקלט נמי תקופת תשרי כ"ב צצבת שהרי יש בין תקופה לתקופה ל"א יום ו' שעות ומחצה אלא דכי נפלה תקופת ניסן צ"ט פסיקא ליה דלעולם מעברין אבל צ"ט אס בתחילת היללה נופלת או בחצי היללה אין מעברין ומשם ואילך מעברין: איכא

מקלת חג ואפילו נופלת צ"ב וליכא אפילו זניסן זניסן או צצבת שעות בי"ז מיקלט נמי תקופת תשרי כ"ב צצבת שהרי יש בין תקופה לתקופה ל"א יום ו' שעות ומחצה אלא דכי נפלה תקופת ניסן צ"ט פסיקא ליה דלעולם מעברין אבל צ"ט אס בתחילת היללה נופלת או בחצי היללה אין מעברין ומשם ואילך מעברין: איכא

מקלת חג ואפילו נופלת צ"ב וליכא אפילו זניסן זניסן או צצבת שעות בי"ז מיקלט נמי תקופת תשרי כ"ב צצבת שהרי יש בין תקופה לתקופה ל"א יום ו' שעות ומחצה אלא דכי נפלה תקופת ניסן צ"ט פסיקא ליה דלעולם מעברין אבל צ"ט אס בתחילת היללה נופלת או בחצי היללה אין מעברין ומשם ואילך מעברין: איכא

ר' יוסי אומר כ"א יום אבל אם הייתה חסרה ל' יהודה ט"ז יום ול' יוסי כ' אין מעברין. ושניהם מקרא אחד דרישו והג האסיף תקופת השנה. ר' יהודה סבר בעיניו בתקופה חדשה כוליה חג האסיף והוא חולו של מועד שקרא חג ויתכן לך לאסוף בו זולתי יום ראשון בלבד שהוא אסור ור' יוסי סבר אפי' יום שביעי של חג אם יהיה בו תקופה חדשה די ואמרינן ר' יהודה ור' יוסי מאי קסברי אי קסברי יום תקופה גומר אפילו אינה חסרה י"ז יום אלא ט"ז יום בלבד והתקופה חלה ביום י"ז של תשרי כיון דאמרת יום תקופה גומר הנג יום י"ז של תשרי יום התקופה השנה חשוב ואינו מוצא כל ימות חג האסיף בתקופה חדשה דהא יום י"ז של תשרי מחולו של מועד הוא. וכן לר' יוסי יום כ"א של תשרי הוא אחרית חולו של מועד והוא גומר נמצא כל חג בתקופה שנה. ופריך ר' יהודה ורבי יוסי סברי יום תקופה מתחיל. מיתיבי יום תקופה גומר דברי רבי יהודה ר' יוסי אומר יום תקופה מתחיל ועוד תניא אין מעברין את השנה אלא אם כן היתה תקופה חסירה רובו של חודש וכמה רובו של חודש י"ז יום. ר' יהודה אומר שתי ידות בחודש עשרים יום כ' קשיא לרב כי רב אמר דכבידא ליה ל' יהודה רובו של חודש י"ז יום והתניא ר' יהודה אומר עשרים יום וצצבת קשיא לרב קשיא ונדרו דברי רב וחזרו לפרש הברייתא הוון. אמר מר ר' יהודה אומר שתי ידות בחודש כ' יום. ר' יוסי אומר מחשבין י"ז לפני הפסח מעברין י"ז לפני החג אין מעברין ואקשינן מרבי בין ר' יהודה דקתי אס היתה התקופה חסירה כ' יום מחשבי מעברין בכלל שאם היתה חסרה י"ט יום מעברין ובין ר' יוסי דקתי אס היתה התקופה סבת חסירה י"ז יום מניסן מעברין דשל רב הגאון בר אבא לרבא כי חזית דמטכה תקופת טבת עד י"ז בניסן עברה להדיא שחא ולא תחוש לה חזא דבעינן אביב בחדשה של תקופה. ועוד בעינן חג הבא בזמן אסיפה וליכא דהא כי השבת דאשתיירי מניסן משכה תקופת ניסן עד י"ח בתמוז ומשכה תקופת תמוז עד כ"א יום של תשרי. השתא בין לר' יהודה דסבר אס היתה תקופת תשרי חסירה י"ט יום אין מעברין ובין לר' יוסי דסבר אס היתה תקופת תשרי חסירה כ' יום אין מעברין תרוייהו מקצת חג בעינן מאי בין יום י"ט ליום כ' ופריך יום תקופה גומר איכא בנייהו. ר' יהודה סבר יום תקופה גומר ואם היתה התקופה חסרה כ' יום וחלה תקופת תשרי בי"ז יום כ"א לחודש. כיון שהוא גומר נמצא כל חג מועד. ור' יוסי סבר יום י"ח או י"ט א' כי אין

בתקופה ישנה לפיכך צריך להיות התקופה חסרה י"ט יום וביום כ' חלה התקופה. נשאר יום א' מן החג בתקופה חדשה והוא יום ערבה. שהוא אחרית חולו של התקופה מן החדשה הוא ר"י אפי' ביום כ"א לחודש אם חלה התקופה דיו והוא דקתי ר' יוסי אומר י"ז לפני החג אין מעברין לאו דדוקא הוא דהא אפי' י"ז או י"ח או י"ט א' כי אין